

som jeg anser for endnu mere usikker. Jeg kommer nu til det tredje Objekt for Jernbanebygning, nemlig fra Struer til Oddefund. Dette lille Stykke Jernbane skulde altsaa være det sikreste Udbytte af disse 3 Aars forsatte og anstrengende Jernbaneforhandlinger. Det er et Stykke Jernbane, om hvilket Landstinget har sagt, at det kun vilde have det bygget paa den udirykelige Betingelse, at det saar sit Supplement, nemlig Oddefund—Thisted, en Opfattelse, som Regjeringen fuldstændig billiger. Jeg henstiller til de Herrer's Overveelse, om De tro, at jeg kunde føre dette Lovforslag med det Udbytte til Landstinget og med Haab om — selv med den bedste Billie — at faae det sat igjennem der. Jeg vilde ikke forlange det af Landstinget, og jeg vilde ikke engang ønske, at det vilde vedtage Lovforslaget i en saadan Affattelse. Jeg fremhævede det før, da drog et æret Medlem (Berg) i Lovl., om det var min oprigtige Mening. Efter denne Udvikling tror jeg, at han vil skjænke min Udtalelse Tiltro, naar jeg siger, at det er min Mening, at jeg ikke kan ønske at give min Understøttelse til et saadant Lovforslag, og til at det skulde blive til Lov. Skulde det være Resultatet af 3 Aars Anstrengelser? Det Resultat vil jeg ikke føre frem i det andet Thing. Deril kommer en anden Omstændighed, som jeg har lagt Vægt paa, og som Landstinget ganske vist ogsaa vil tillægge en overordentlig Betydning, det er, at man saar en Slags Forestilling om, efter hvilke Principer Folkethinget vil være tilbøjeligt til at gjenoptage Bygningen af Jernbaner for Fremtiden. Det have vi ikke faaet. De have været enige om, at vi skulde gaa bort fra en Bygning for privat Regning med Tilskud af Statskassen. Det var det Første, som jeg udtalte mig bestemt imod her i Salen. Jeg til fra flere Sider fuldstændig Tilslutning med Hensyn til, at det burde ikke være saaledes. Hvad der er passeret siden, har ikke bidraget til at forandre min Mening i saa Henseende. Det er vist, at privat Bygning med Statstilskud ikke har været glimrende her i Landet og er det heller ikke andre Steder. Det er en bekendt Sag, at man har været nødt til i Frankrig, for at fjerne Kalamiteter i Provindserne for uhyre Summer at kjøbe private Jernbaner, og noget Egnende forestaar nu i Lybkiand. Derfor er det med ikke lille Forundring, at jeg har set, at man er kommen tilbage hertil igjen og det med Fordringer til Staten, som ere mere truende end de, som Anlægget af de Jernbaner kræve, som ere foreslaaede af Regjeringen. Jeg haaber, at vi maa komme dertil, at det engang bliver endelig fastslaaet, at vi ikke komme tilbage til de private Banebygninger, idetmindste ikke med Hensyn til saadanne Jernbanebygninger som de, der her foreligge. Man kunde tænke sig Amtsbaner, og Landstingets Udvalg var jo saa ueheldigt at kalde disse Baner for Amtsbaner; men den ærede

Ordsfører maa jo vide, at Landstinget forstod noget Andet derved. Man tog det ikke i den Betydning, at Amtene skulde anlægge og drive dem. Det blev netop med overordentlig Styrke udtalt i Landstingets Betænkning, at man ansaa det for at være af største Vigtighed, at Staten selv anlagede og drev Jernbanerne. af den Bestaaenhed, som her er foreslaaet, og som det da kom til at kalde Amtsbaner; men den ærede Ordsfører kan ikke benytte den Omstændighed, at man har givet dem denne Benævnelse, til Fordel for sin Mening, thi det er saa langt fra at være Meningen, at det netop er det Modsatte, hvilket kan læses paa den allerførste Side af Betænkningen. Jeg kan dokumentere fra flere Steder i den nu i Folkethinget afgivne Betænkning, at ihvorvel Udvalgets Flertal har givet en i noget vage Udtryk affattet Erklæring om, at det i det Væsentlige tillæder Regjeringens Luftuelse med Hensyn til de fremtidige Jernbaneanlæg — det er, saavidt jeg kan se, Hovedtanke den —, saa er denne Erklæring dog ikke i fuld Overensstemmelse med andre meget skarpe Udtalelser i Betænkningen, hvoraf det fremgaar, at man ikke vil gaa ind paa det nye Anlægssystem uden væsentlige Forandringer, og naar man er gaaet ind paa et Bidrag af 80,000 Kr. fra Egnen til Faaborg-Ringebanen, da er det, fordi der ikke ligger noget Princip deri; det er ikke en Godkjendelse af det Princip, at Egnen skal bidrage til Anlægget af denne Slags Jernbaner. Man har altsaa ogsaa urdgaaet at give en saadan Godkjendelse der. Under disse Omstændigheder maa jeg for at kunne føre dette Lovforslag videre med min Beskyttelse, og for i det Hele taget at kunne have nogenstomhelst Tro paa, at det kan føre til et Resultat, dog have Jernbaneanlæg vedtagne her, hvorved jeg faar en praktisk Anerkjendelse af, at Folkethinget i det Hele billiger de Principer, hvorefter jeg nu i Overensstemmelse med Landstinget har foreslaaet at gjenoptage Bygningen af vore Jernbaner. Jeg tillægger dette saa meget mere Betydning, som jo den fremtidige Jernbanebygning vil være afhængig deraf, og jeg anser det for at være af overordentlig stor Interesse, ikke blot fordi vi efter et længere Ophold atter bør komme til at tænke paa en Forbedring af vore Kommunikationsmidler, men ogsaa fordi jeg tror, at vore Finantser suldt ud kunne bære de begrænsede Udgifter, som vilde følge af de Baner, jeg her har foreslaaet, og af hvilke nogle true med ikke engang at komme til Udførelse. Jeg tænker tilbage paa den Tid, da Udvalget foreslog Baner, der skulde udføres i 15, ja endog i 17—18 Aar. Nu har man Betænkkelighed ved at gaa ind paa et Lovforslag, som omhandler Bygningen af Baner, som vil medtage en Tid af 4 Aar. Jeg kan ikke finde nogen Konsekvens heri. Naar den ærede Ordsfører tilføiede, at, naar man vilde anvende større Beføstning paa Jernbaneanlæg, saa var der ogsaa andre